

פרשת עקב

קצר ומעניין לפרשת השבוע

"המאכלך מן במדבר אשר לא ידעון אבתיך למען ענתך ולמען נסתכך להיטבך באחריתך"

משה מזהיר את העם על שמירת המצוות ומזכיר להם את ארבעים השנים האחרונות, בהן נדדו במדבר והקב"ה הקשה עליהם וניסה אותם בכך שנתן להם את המן. עניין זה מופיע גם מעט לפני כן בפרשה: "וזכרת את כל הדרך אשר הוליכך ה' אלקיך זה ארבעים שנה במדבר, למען ענתך לנסתך לדעת את אשר בלבבך התשמור מצותיו אם לא", וגם בספר שמות שם אומר ה' למשה "הנני ממטיר לכם לחם מן השמים ויצא העם ולקטו דבר יום ביומו למען אנסנו הילך בתורתך אם לא". ומה הניסיון והקושי בכך? הרי זה חסד שניתן לבני ישראל בעת שהלכו במדבר, מדוע התורה מציינת כי מדובר בקושי וניסיון עבור העם?

תשובה אחת היא שהניסיון והקושי הם בשמירת המצוות התלויות במן, כמו שלא להותיר ממנו ושלא לצאת ללקוט בשבת. אולם קושי זה קיים בכל מצווה ומצווה, בה לאדם יש ניסיון האם יקיים את המצוות התלויות באותה המצווה, ומה אם כן טעם ההדגשה המיוחדת ביחס למן? תשובה אחרת היא שהניסיון הוא עמידה בפסוק "וישמן ישרון ויבעט" - האם ישראל יקבלו את הטוב שבמן ולא ימרדו ב-ה' כתוצאה מכך? מצד שני, הפסוקים לא מתאימים למצב של "וישמן" ותיאור האירועים הוא "ויענך וירעיבך ויאכילך את המן". תשובה נוספת היא שהניסיון הוא כאמור בספר ירמיהו "לכתך אחרי במדבר בארץ לא זרועה" וגם בפרשה במילים "אשר לא ידעו אבותיך" - קיום מצוות ה' גם מול קושי הדרך, המדבר האינסופי והתלות המוחלטת ב-ה'.

בשני מקומות בפרשה מדברת התורה בשבחה של ארץ ישראל:

בפעם הראשונה, בפרק ח: "כי ה' אלקיך מביאך אל ארץ טובה, ארץ נחלי מים עינות ותהמות יצאים בבקעה ובהר". ארץ חיטה ושעורה... ארץ זית שמן ודבש. ארץ אשר לא במסכנת תאכל בה לחם... ארץ אשר אבניה ברזל... ואכלת ושבעת וברכת את ה' אלקיך על הארץ הטובה אשר נתן לך". תיאור השבח שבפסוקים אלו מוקף בפסוקים המתארים את הניגוד: "וזכרת את כל הדרך אשר הוליכך ה' אלקיך זה ארץ חיטה ושעורה... ארץ זית שמן ודבש. ארץ אשר לא במסכנת תאכל בה לחם... ארבעים שנה במדבר... ויענך וירעיבך ויאכילך את המן אשר לא ידעת... למען הודיעך כי לא על הלחם לבדו יחידה האדם... המוליכך במדבר הגדול והנורא, נחש שרף ועקרב וצמאון אשר אין מים..."

בפעם השנייה, בפרק יא: "ושמרתם את כל המצוה אשר אנכי מצוך היום למען תחזקו ובאתם וירשתם את הארץ... ולמען תאריכו ימים על האדמה אשר נשבע ה' לאבותיכם לתת להם ולזרעם ארץ זבת חלב ודבש. כי הארץ אשר אתה בא שמה לרשתה לא כארץ מצרים היא אשר יצאתם משם, אשר תזרע את זרעך והשקית ברגלך כגן הירק. והארץ אשר את עבריים שמה לרשתה ארץ הרים ובקעות למטר השמים תשתה מים. ארץ אשר ה' אלקיך דרש אתה".

ניתן לראות שקיים הבדל בין שני התיאורים: בקטע הראשון התיאור הוא של פירות ארץ ישראל, ובקטע השני - שפע המים בה. מה הסיבה לכך? אלא שבפרק יא מוצבת ארץ ישראל כניגוד למצרים ועל כן, השבח החקלאי של ארץ ישראל לא יתאים - מצרים היתה מפותחת חקלאית. גם לא יתאים לשבח את ארץ ישראל על נהרותיה ("ארץ נחלי מים עינות ותהמות יצאים בבקעה ובהר") כפי שמופיע בפרק ח, כיוון שהם אינם משתווים לנילוס. מצד שני, לעומת מצרים, מתאפיינת הארץ בגשמים היורדים על הרים ובקעות, או בהשגחת ה' עליה ולכן מופיעים הדברים בפרק יא.

בפרק ח, כשמעמידה התורה את ארץ ישראל מול חיי המדבר, אין ייחודיות בהשגחת ה' בארץ בהורדת הגשמים, כיוון שבמדבר היתה השגחה צמודה ועדיפה על ההשגחה הצפויה להם בארץ. גם ארץ זבת חלב ודבש לא יתאים: הדבש כאן הוא דבש דבורים והחלב, חלב בקר. שניהם לא דורשים עבודת אדמה וזמינים גם במדבר. מצד שני, שבעת המינים הדורשים עבודת אדמה או לחם כניגוד למן, הם השבחים המתאימים לחלק זה בפרשה.

זמני השבת

19:17	הדלקת נרות
19:30	מנחה
08:30	שחרית
10:00	תפילת ילדים
10:30	קידוש
18:00	מנחה
20:15	ערבית
20:13	צאת השבת

הודעות

אסיפת מתפללים של ביה"כ הקהילתי תתקיים במוצ"ש פרשת שופטים, 19.8 בשעה 21:30. על הפרק: מה היה עד עכשיו ותוכניות לעתיד. כולם מוזמנים!

תודה לרות לאיוש על סדנת פסיפס נייר יחודית וכיפית!

סדנה לנוער - התנהלות נכונה עם כסף | משפט מחץ מעיף! ביום רביעי, 9.8 בשעה 18:00 נקיים את הסדנה בבית הכנסת הקהילתי, במיוחד לנוער שרוצה לדעת איך להתנהג עם כסף שמרוויחים בחופשה.

תודה ליובל עזאני ולכל השותפים בהפקה, על טיול טו באב + פויקה מיצלח וטעים במיוחד.

